

БОРБА

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ
И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕННИЯ ФРОНТ
ТЪРНОВО

Излиза три пъти седмично

Год. XV бр. 136 (1283)

Търново, четвъртък, 12 ноември 1959 г.

Цена 20 ст.

РАЗГАРЯЙТЕ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОТО СЪРЕВНОВАНИЕ!

ДО КРАЯ НА ГОДИНАТА ОСТАВАТ САМО 49 ДНИ

УСПЕХИ В УВЕЛИЧАВАНЕ НА ТЪРГОВСКАТА СКОРОСТ

Влаковите превозни бригади от товарния наряд при гара Горна Оряховица и през есенните дни на усилен превоз постигат добри успехи в изпълнението на плана за търговската скорост на товарните влакове. Всеки ден десетки влакове се движат според определен график.

Влаковата бригада с началник влак Христо Йовчев и спирач В. Балъков, Д. Иванов, М. Соломов, 10 ноември с омнибусен локомотив влак 456 от гара Дъбово въпреки че приеха

влада от Пловдивското жп управление със 100 минути закъснение пристигнаха в гара Г. Оряховица 175 минути преди време. Добри успехи в изпълнението на плана за търговската скорост постигат и бригадите с началник влакове Радилков, Марудинов, Тихолов, Илчев.

Ст. КУЛОВ

ТВОРЦИ НА ПЕТИЛЕТКАТА

Тъкачката Димитринка

Тя бе едва 16 годишна, когато пристъпи прага на тъкачницата на собственика Иванов в гр. Павликени. Тук я доведе недовимът. Нали бе без баща. Още неукрепнали крехките и ръце трябваше да започнат да работят. Разгърнати ли сега производствените карти на фабриката „Рекорд“ в Г. Оряховица, една производственичка се налага с високите си производствени резултати. При този напрегат показател тя е изпълнила производствения си план за деветмесечия

Строителите разучават решенията на ЦК на БКП. Вчера в залата на Окръжния народен съвет в Търново се събраха ръководители и главни инженери на строителните райони, ръководители на Окръжната строителна организация, на предприятия за строителни материали, на оръжната проектантска организация, представители на научно-техническите дружества.

Част от наградените рационализатори на състоялото се неотдавна съвещание: (от ляво на дясно) Васил Варбанов — ДЗС „Совата“, Стефан Стефанов — фаб. „Победа“, Търново, Тодор Й. Попов, филиал „К. Конаров“ при промкомбината в Г. Оряховица и Енчо Ангелов от същото предприятие.

ВЕСТИ ОТ ДЗС „СТАЛИН“ — СВИЩОВ

50 ДНИ ПРЕДСРОЧНО

Втора краверферма при ДЗС „Сталин“ в Свищов с бригадир Борис Хлебаров изпълни годишния си план за млякото. Тя вече надол и предаде 212,172 литра мляко при план 212,008. Комсомолецът Крум Нешев през изпълни годишния си план с 5,071 литра, доятел Христо Крачунов с 1,422 литра.

До края на годината бригадата ще работи да даде 30 тона мляко над плана.

ПЪРВОТО АГНЕ

Овцевъдната бригада на Иван Ангелов Пенев от няколко дни се радва на първото агне. То е с ясно подчертани белези на кавказки меринос. В близките дни се очаква да започне масово агнене.

Иорданов

КИРО СЕ РАДВА

Овчарят Киро Д. Калчев от кооперативното стопанство в с. Капиново, което е съставно на обединеното ТКЗС с център в с. Церово кория е убеден, че добрите грижи за животните носят и добри резултати. В тона го уверява и собственият му опит.

Недка КЪРШЕВА
зав. животновъдство в Капиново

Свиенфермата в с. Градина има добри успехи. Голям дял за това има семейство Марийка и Стефан Василеви. На стопанството досега те предадоха около 500 прасета.

Снимка: Илим

МЕЛИОРАТИВНОТО СТРОИТЕЛСТВО С НОВА СИЛА

Напоиването на земеделските култури е един от най-големите резерви в борбата за двойно и тройно по-голяма селскостопанска продукция. Затова с такава голяма енергия и ентузиазъм се заловиха кооператорите от нашия окръг за разширяване на поливните площи. След историческите пленуми на Централния комитет на БКП през октомври и ноември миналата година, в окръга се разгърна широко мелиоративно строителство. В най-студентите зимни месеци стотици кооператори, преодолявайки трудностите, работиха по изграждането на малки язовири, прокарваха канали, строиха помпени станции. В резултат на самоотвержения труд на кооператори, младежи и механизатори за по-малко от 10 месеца в окръга бяха изградени 44 малки язовири, 43 помпени станции и бентове за наполяване на общо 135,750 декара.

Постановлението на Централния комитет на БКП и Министерския съвет за увеличаване на поливните площи в страната на 20 милиона декара постави големи задачи и пред нашия окръг. До края на 1965 година поливните площи в Търновския окръг трябва да нараснат на 1,045,000 декара, което представлява 52 на сто от общата обработваема площ. Само през 1960 година трябва да се изградят малки язовири, помпени станции, водоеми за наполяване на 119,000 декара, от които да се въведат в експлоатация до първи юни 100,000 декара. Предвижда се с смесено строителство от страна на държавата и ТКЗС на населените системи: „Михалци—Мусина“ за наполяване на 26,000 декара, „Хотиница“ за 70,000 декара и „Сломер—Овча могила“ за 20,000 декара. До 1 юни 1960 г. трябва да бъде завършена напонтелната система „Михалци—Мусина“ и първият етап от системата „Хотиница“.

Тези задачи безспорно са големи, но те са реални и напълно изпълними, особено като се има предвид, че кооперативните стопанства в окръга добиха вече значителен опит в мелиоративно строителство. Сега селскостопанската работа намаля, освободи се много работна ръка, а и времето позволява мелиоративното строителство в окръга да се разгърне в нова сила. Забелязва се обаче, че в редица кооперативни стопанства е настъпило неоправдано успокоение, въпреки че има да се довършат започнати от пролетта проекти. В много кооператива са изградени основните сторъжения, но ръководителите

СВРЪХ ГОДИШНИЯ ПЛАН

Колективът на предприятието „Строителна керамика и вародобив“ в Търново изпълни годишния си план на 28 октомври. До края на годината той е решил да даде на народното стопанство

надпланова продукция за 1,400,000 лева. За първата десетдневка на м. ноември изпълнявайки решението си, той даде 10,2 на сто надпланова продукция. Освен това бяха введ-

рени нови производства, градски бордюри, градски колове, осови камъни, циментови бордюри и др.

Започната е подготовка и за идната година, когато ще се пристъпи към производството на кухи тухли. През следващата година произвежданият чакъл ще се увеличи от 70,000 кубически метра сега на 180,000. Набелязани са мероприятия за разширяване на каменната карьера в с. Самоводене, като се достави нова каменотрошачка и се направи силос за готовата продукция.

Ил. Банов

ТЪРСЕНИ И ЖЕЛАНИ

Висококачествени консерви произвежда колективът на ДКК „Република“ в Свищов. С всяка измината година продукцията намира все по-добър прием на международния пазар. Досега са изнесени 3,788 тона консерви за СССР, Германската демократична република, Чехословакия, Гърманията, федерална република и др. Предстои подготовката и експедирването на 150 тона зелен грах, 130 тона белени домати, 300 тона фаршировани пилерки и други.

Отзивите на купувачите са много добри. „Вашите сърми се харесват много на съветските граждани. Те винаги се купуват с желание“ — пише гражданка от Москва до наш работник. С писмо изказва задоволството си от белените домати и доматиния от Англия.

А. Димитров

Животът на другаря Първан Герджиков — вдъхновяващ пример

Погребението на най-стария член на окръжната партийна организация

На 9 ноември късно вечерта смъртта покоси младото сърце на най-стария член на окръжната партийна организация, на члена на Окръжния комитет на БКП, пламенния трибун Първан Димитров Герджиков.

Целият град Лясковец потъна в траур. Сведоха се партийните знамена. Свиха се сърцата. — „Нам го вече бай Първан!“ — замълвиха устата. И се проточи безкраен поток от хора към партийния клуб, в който за поклонение бяха поставени тленните останки на стария патриот. Заставаха на стража най-старите му другари, смехът се поколени на негови ученици, бляха край саркофага комсомолци и пионери.

Вчера след обед край саркофага заставаха на почтната стража членовете на бюрото на Окръжния комитет на БКП и членове на комитетата. Поклониха се и учениците на другаря Първан Герджиков другарите. Енчо Стайков, член на Политбюро на ЦК на БКП и председател на Изпълнителния комитет на Националния съвет на Отечествения фронт, Димитър Стойков, член на ЦК на БКП и първи секретар на Окръжния комитет на Партията, старите партийни дейци Симо Топалов, Петър Попов, Николай Несторов и други.

В около 15 часа след обед

другари на покойника вдигна саркофага под звуците на военна музика, поставиха го на лафет на оръдие и траурната процесия се отправи към площада пред народното читалище, където се състоя многолюден траурен митинг. Тук се бяха стекли не само лясковчани, но и много другари и познати на другаря Герджиков от околните села и градовете Търново и Горна Оряховица. Секретарят на Окръжния комитет на БКП Иордан Георгиев откри митинга с кратко слово. Другарят Димитър Стойков говори за живота и делото на покойника и подчерта, че Първан Герджиков е пример за всички как трябва да се служи на Партията и народа.

Другарят Енчо Стайков в топло, прочувствено слово припомни големите заслуги на другаря Първан Герджиков, един от малцината съветници на Димитър Влагов, които прокарваха първите социалистически бразди. Той припомни как като 18-годишен младеж са слушали със захлас в клуба на комунистите в Лясковец големия трибун, който напред ги е учил на комунистическо дело, на партийна работа.

Никога нито за момент и в най-тежките вахнали на фашистите, под черта другарят Стайков, другарят

Герджиков не е отстъпил. Винаги беше на своя боеви пост — твърд и решителен непреклонен. Той беше олицетворение на вяра и безкористна служба на народа, кристално чист. Обичаше много своя роден град, неговото минало, през целия си живот се бореше за благоустрояването му.

Другарят Енчо Стайков призова всички да бъдат добри родолюбци като скъпия покойник. Най-добре ще почетем паметта му, каза той, като изпътуваме най-активни в изпълнението на задачите, поставени от Партията и Правителството.

От името на градската земеделска дружба говори председателят на дружбата д-р Марин Костов. Слово произнесе и секретарят на Градския комитет на Комсомола Иордан Савов, а пионерката Ел. Раданова обеща пионерите да се учат от светлия пример на своя добър приятел и другар дядо Първан Герджиков.

Под звуците на „Вий жертва паднахте“ хилядното мнжество застана на колене, за да почет паметта на стария комунист.

Дълго бе траурното шествие по улиците на Лясковец, към гробищата.

Надгробно слово произнесе ученикът на другаря Герджиков старият партиен деец другарят Симо Топалов.

Другарят Първан Герджиков си отиде, но споменът ще живее в сърцата на хората, в делата на Партията и ще се предава от поколение на поколение. На траурната сесия вчера по обед Градският народен съвет в Лясковец реши да наименова на името на другаря Герджиков детската градина и улицата край дома му. Поколени деца ще минат през детската градина „Първан Герджиков“ и ще пазят спомена за стария революционер. През годините хората ще минават по улица „Първан Герджиков“ и тя ще им припомня за човека, който прекара над 80 годишния си живот честно, безкомпромисно и служи вяро и безкористно на Партията и народа.

Хр. КОНСУЛОВ

За по-нататъшно развитие на българската наука

Вчера в централните вестници бе публикувано постановление на Централния комитет на Българската комунистическа партия и Министерския съвет за по-нататъшно развитие на българската наука и повишаване нейната роля в социалистическото строителство.

В постановлението се посочва, че под грижите на Партията и правителството нашата родна наука постига не малки успехи. Сега Българската академия на науките е център, който обединява 35 научни института. Броят на висшите учебни заведения нарасна на 20. С изследователска и преподавателска работа са заети над 5,000 научни работници.

В постановлението обаче се посочват и главните недостатъци в развитието на нашата наука, които и пречат да отговорят на повишените и все по-нарастващи изисквания на нашето социалистическо строителство, откъсване на науката от големите проблеми на социалистическата практика и изостанване на някои важни клонове на българската наука от равнището на съвременната световна наука и др.

За отстраняването на тези основни слабости и за възможно по-бързо развитие на българската наука и свързаното с нея селскостопанското строителство, за да окаже активно съдействие за извършване икономическия скок, в Постановлението се набелязва широка и конкретна програма. Предвижда се решителен подем на физико-математическите, химическите, техническите, геоложките, селскостопанските биологичните и обществените науки. Ще бъдат създадени редица нови научно-изследователски институти, ще се подобри материалната база, ще се разрешат редица въпроси около подбора и подготовката на научните кадри, около планирането и отчитането на научноизследователската работа, около ръководството на институти, внедряването и използването на научните постижения в практиката и др.

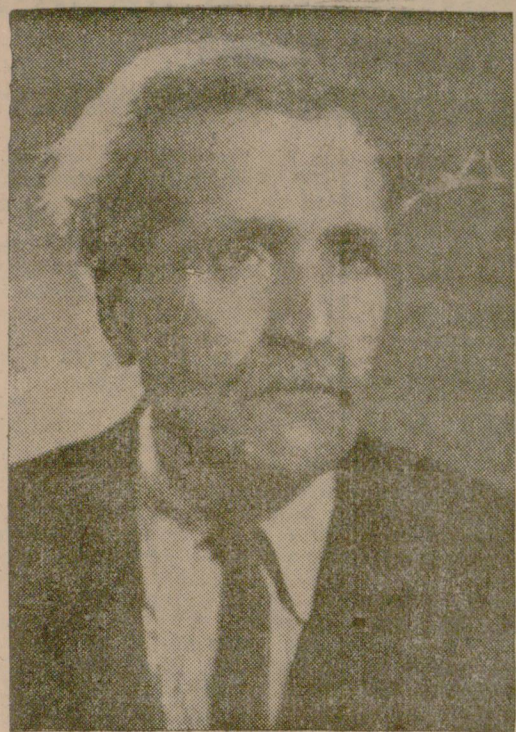
На кое място сте?

Към 31 октомври ТКЗС в окръга се нареждат по надоемо мляко средно от фуражна крава, както следва:

1. Морав	2,554	литра
2. Овча могила	2,394	
3. Поликраище	2,328	
4. Павликени	2,320	
5. Долина Оряховица	2,060	
6. Върбовка	2,040	
7. Козловец	2,005	
8. Стражица	1,980	
9. Драгомирово	1,970	
10. Алексков	1,952	
11. Дъсково	1,934	
12. Ореш	1,923	
13. Джуклюница	1,919	
14. Камен	1,895	
15. Горна Студена	1,892	
16. Г. Липница	1,892	
17. Ресен	1,872	
18. Церово кория	1,871	
19. Обединение	1,846	
20. Елена	1,833	
21. Д. Липница	1,824	
22. Сухиндол	1,788	
23. Каранска	1,776	
24. Михалци	1,760	
25. Била черква	1,758	
26. П. Сеновец	1,744	
27. Самоводене	1,700	
28. Стражица	1,685	
29. П. Тръмбеш	1,628	
30. Драганово	1,626	
31. Лясковец	1,622	
32. Кесарево	1,580	
33. Беброво	1,512	
34. Търново	1,484	
35. Балван	1,406	
36. Масларево	1,372	
37. Клифарово	1,362	
38. Асеново	1,228	
39. Старица	1,013	
40. Константин	372	
41. Буиновици	152	

Средно за окръга—1,801 литра

Първан Димитров Герджиков

Окръжният комитет на Българската комунистическа партия—Търново с дълбоко присърце съобщава на всички партийни членове, че на 9 ноември т. г. почина членът на комитетата, най-старият член на Окръжната партийна организация, изпитаният и верен син на Партията и народа, пламенният трибун-комунист

Първан Димитров Герджиков

роден на 1 септември 1878 г. в гр. Лясковец.

Близко 60 години служи той беззаветно на Партията и народа, бори се против буржоазията, капитализма и фашизма за тържеството на социализма и комунизма. Още като ученик в Търновската класическа гимназия през 1893 г. той е под влиянието на Димитър Благоев.

През 1903 година като студент в юридическия факултет—София другарят Герджиков става член на БРСДП и застава твърдо на страната на Димитър Благоев при разцеплението. През целия свой съзнателен живот той е гонен, арестуван, инквизиран от фашистката полиция, напращан в затвора и в лагер, но никога не прекланяше глава. Със своята упорита и всеотдайна работа като партийен деятел той

спечели доверието и любовта на народа и е избран многократно за съветник. През 1920 година под негово ръководство е завоювана властта и установена местната комуна в гр. Лясковец, която управлява цели 10 месеца.

В септемврийското въстание през 1923 година другарят Герджиков взема най-активно участие, за което бива арестуван, бит и хвърлен в Търновския затвор. Инквизициите и затворът не сломиха неговата воля и, след излизането си на свобода, той продължава да работи със същата енергия за тържеството на идеите на марксизма-ленинизма, за построяването на социализма в нашата страна.

Другарят Първан Герджиков е активен участник в борбата за създаване на единен и народен антифашистки фронт, за най-тесна и дружна работа между комунисти и земеделци. Голям приятел на Съветския съюз, той е несломим радетел за вечна и нерушим българо-съветска дружба.

На 9 септември 1944 г. взема активно участие за установяване и укрепване на народната власт. Непрекъснато е избран за съветник на Градския народен съвет в гр. Лясковец. Години наред преди и след 9 септември 1944 г. той е член на Окръжния комитет на Работническата партия и на Българската комунистическа партия.

След народната победа народната власт оцени големите заслуги на другаря Първан Герджиков и заслужено го награди с ордена „Народна свобода“ — II степен и медал за участие в антифашистката борба, а по случай 60-годишнината от Бузлуджанския конгрес го отличил с орден „9 септември“ II-ра степен. От Общонародния комитет за българо-съветска дружба той получи сребърна значка за активната си дейност за укрепването на българо-съветската дружба.

Героичният живот на другаря Първан Димитров Герджиков е вдъхновяващ пример за всички ни. Той ще ни учи винаги как да служим верно и предано на Партията и на трудовия народ.

Комунистите и трудещите се от Търновски окръг ще се вдъхновяват от примера на другаря Герджиков във всекидневната си работа за изпълнение на големите и отговорни задачи, които сега поставят пред нас Партията и Правителството за осъществяване на икономическия скок в развитието на страната ни.

Поклон пред светлата му памет!

гр. Търново, 10 ноември 1959 г.

Окръжен комитет на БКП—Търново

Търговията на нивото на новите изисквания

Промени се животът в с. Джупюница. Живяха хората му по-щастливо и заможно. Расте и хубавее селото. Чисти прави улици, цветни градинки, нови красиви домове, обзаведени с всичко необходимо за съвременния селянин. Промени се битът на кооператора, пораснаха неговите изисквания.

И търговията на село трябва да отговори на тези

промени. На купувача следва да се доставя всичко необходимо му е необходимо. Така мислят всички търговски работници в селото. И те имат успехи. Идете например при Стефка Христова в обувния магазин при Витка Ганчева и Тинка Венкова в манифактурния, или пък при комсомолката Цанка в магазиня за готово облекло. Навсякъде ще намерите богат избор,

вежливо отношение, засмени и любезни лица. Всичко предразполага да купим. А магазините не са малко. Сега наброяват 13, а вече извисява стройна снага и новият търговски дом, който скоро ще разтвори вратите на универсален магазин, където джупюничани ще могат да си купят всичко, което им е необходимо.

Ст. Жеков, дописник

Всичко това изисква обаче напълно реален производствено-финансов план, както и реални трудови норми, които още сега е нужно да се преразглеждат и категоризират. Категориите не трябва да бъдат повече от пет. При обсъждане на нормите и определяне на разходите им в пари, безспорно ще се срещнат и някои несъобразности, които ще наложи един от нормите да бъдат определени за по-висока категория и обратно. Паричните разценки на нормите от различните катего-

рии не трябва да се вземат произволно, а да се изчисляват. Това става като нормите от различните категории се приведат към една основна норма — към единица. Сумата определена за фонд „Работна заплата“ се разделя на получените основни норми и се получава паричната оценка на основната норма. В зависимост от съотношението между различните категории се намират паричните разценки на нормите в други категории. Това се вижда от долната таблица:

ки тия материали и трудови разходи трябва да имат парични покрития. Фонд „Работна заплата“ е напълно определен. В такива случаи по нашата система на заплащане допълнително направените материали и трудови разходи ще бъдат покрити от плановата печалба.

Тази система на заплащане могат да приемат и по-слабите в икономическо отношение стопанства. Управителните съвети на стопанствата ще трябва да се занимават основно с финансовото състояние и причините за неизпълнение на плана, за да могат реално да преценят каква сума да заделят за фонд „Гарантирано заплащане“. Набраните до сега средства по този фонд и очакваните начисления за него не трябва да бъдат по-малко от 10 на сто от чистата сума, заделена за фонд работна заплата.

Анализът от изпълнението на производствено-финансовия план през последните 5 години, като изключим 1959 г. показва, че окръгът не е достигал по-ниско изпълнение от 10—15 на сто, като има години и на изпълнение на плана. Това означава, че при тази система на заплащане само при крайно изключителна година, каквато е сегашната, могат да се наберят средствата на фонд „Гарантирано заплащане“, за покритие на неизпълнението на плана под 80 на сто, като 20 на сто от неизпълнението, както се казва по-горе, ще се покрити от планираната печалба. Като положителна страна в нея е и това, че фонд „Гарантирано заплащане“ с всяка измината година непрекъснато ще расте и ще стане база не само за покритие на

Ако приемем, че ТКЗС „Х“ е планирало по производствено-финансовия си план чист доход за 30.000.000 лв., 900.000 трудови норми и за административен персонал 50.000 трудови норми, при тая форма на заплащане за фонд работна заплата ще се заделят 24.000.000 лева и 6.000.000 лв. планова печалба. Паричната оценка на основната норма ще бъде 24 лв. (24 милиона делено на 1 милион) 950.000 плюс 50.000 (трудова норма равно на 24 лева. Разценките за останалите норми от другите категории се получават като 24 лева умножим с

цифровото съотношение (24 x 0,80 = 19,20; 24 x 1,20 = 28,80).

Въпреки желанието и усилията на управителните съвети на стопанствата да планират напълно реално всички мероприятия, залегнали в производствената програма, както и всички материални разходи и труд, то понякога през течение на годината могат да се наложат допълнителни разходи, непредвидени в плана. Не са редки и случаите, когато през течение на годината се налага да се планират допълнителни мероприятия и оттам разход на допълнителни видове работи. Всички

Всяка година площите на промишлените овощни градини в нашия окръг се увеличават. Засаждат се и много единични овощни дръвчета в стопанските дворове на кооперативните стопанства, край пътищата и каналите и другаде. По план тази есен в окръга трябва да бъдат засадени над 132.000 плодни дръвчета.

Голямата полза от овощарството е безспорна, пък и условията за развитието на този отрасъл в нашия окръг са особено благоприятни. На правените проучвания от специалисти в плодосъсещи овощни градини на ТКЗС в с. Балван. Бяла черква, Дъскот, Володей, Полски Тръмбеш, Камен, Златарица и много други показват, че има условия за развитие на почти всички овощни видове. Ще е необходимо обаче компетентно, срочно и качествено да се извършват агротехническите мероприятия от което зависи и създаването на дълголетни и високодоходни овощни насаждения.

Независимо от сравнително добрия опит на кооператорите в областта на овощарството, все още се допускат грешки при създаването на нови овощни градини. Избират се неподходящи места, не се извършва добра предпосадъчна обработка на почвата, неправилно се подреждат видовете и сортовете и пр. Тези и други грешки при по-голяма заинтересованост и

Доскоро отпадъци, а сега ценен материал

Година наред отпадъците в конопената фабрика в село Вардим и талапът от дървообработващите предприятия в гр. Свищов се използват само за гориво. Преди известно време обаче в Промкомбината в Свищов беше доставена от Германската демократична република машина за пресоване на плоскостите, които да заместят дървените. За суровина се използват главно отпадъците от конопената фабрика и талапа. Новото производство бе овладяно от работниците. Произведените плоскостности се оказали много добри качества — под дават се на обработка, лесно се полират, режат и боядисват.

От няколко дни машината работи нормално. Новият електричен и удобен заместител на дървото ще намери широко приложение в строителството и мебелното производство.

Сега е в усилен строеж и сградата на цеха за камъшитови плочи. Машината

желание могат да се избегнат.

При избирането на място за нова овощна градина трябва добре да се оценят рельефа на мястото, изложението, въздушният и водният режим, свойствата на почвата и подпочвата и други фактори. За насаждения по-големи от 50 дек. мястото се определя от специална комисия с представител на Окръжния народен съвет, която изработва технически проект и дава препоръки за видовете и сортовете, които да бъдат засадени. Работата на тези комисии в нашия окръг се улеснява, тъй като по-голямата част от територията му е проучена от специалисти — научни работници, агрономи и практики и са дадени конкретни препоръки за всяко населено място.

Добрата предпосадъчна обработка на почвата е едно от важните условия за сигурното прихващане и по-бързото развитие на новозасадените дръвчета. Най-подходяща обработка за овощна градина е риголването, а където не е възможно да се направи, площите трябва да се изорат на дълбочина 30—35 см като предварително се наторят с по 3—4 тона полуугнил оборски тор на декар, след което се извършва маркиране и изкопаване на дупките.

Новите градини трябва да се засаждат само със здрав, автентичен и висококачествен материал. Произведени-

е вече монтирана на място. Постъпили са и първите заявки за новия производ.

Л. Аджарски, дописник

СЪВЕТИ НА СПЕЦИАЛИСТА

Важни условия за създаване на нови овощни градини

Ят през тази година материалът в овощните разсадници на ДЗС в Горна Оряховица и в селата Дъскот и Батан е много добър. Необходимо е сега да се засили контрола по изкупуването и транспорта на дръвчетата и се пресече вредната практика да се продават и засажда болни и нестандартни дръвчета.

Отделните овощни видове и сортове имат различни изисквания към климатическите и почвените условия. Освен това едни от сортовете могат да се оплождат със собствен прашец, а други не могат. А допуснатите грешки при избора и подреждането на видовете и сортовете в насажденията се забелязват най-рано след 8—10 години и струват много скъпо за стопанството. Ето защо, за всяко насаждение трябва да се състави подробен план, с компетентната помощ на специалисти, за разположението на видовете и сортовете, като се изхожда от техните изисквания, конкретните условия и местния опит. По така изготвения план ТКЗС трябва своевременно да направят заявка и договорят със „Сортови семена“ необходимите им дръвчета.

Опитът показва, че есенното засаждане на овощните дръвчета у нас дава по-добро прихващане, отколкото пролетното. Най-благоприятното време е началото на н. ноември, тъй като до настъпването на големите зимни студове отрезите по корените калосират и през следващата пролет дръвчето не страда от никакви смущения в развитието си. Дупките се изкопават 10—15 дни преди засаждането с размери най-малко 80 см на 80 см ширина и 60 см дълбочина. Във всяка посадъчна дупка се слага по една

кофа прегорял оборски тор и 100—200 грама суперфосфат, които се размесват добре с пръстта, извадена от горния почвен слой. Така приготвената смес остава в дъното на дупката. Скупените и наранените корени на дръвчето се изрязват до здраво, след което се потапят в каша от говежди извержения и глина в съотношение 1 към 1. Дръвчето се засажда на същата дълбочина, на която е било в питомника. За по-точно определяне на дълбочината на засаждането се използва садила дъска. Засаждането трябва да се извършва от двама души, като единият насипва пръст, а другият държи дръвчето в отнесено положение, като същевременно го разтърсва, за да проникне пръстта между корените и внимателно притъпква с крака. Непосредствено преди засаждането на 8—10 см от дръвчето се забива кол, към който се превързва дръвчето.

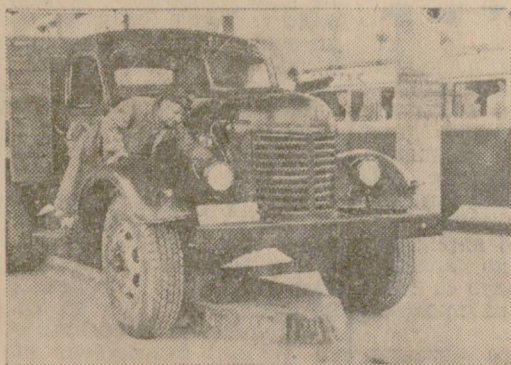
След засаждането около стъблото се прави чаша, която задържа дъждовните и снежните води. На много места овощарите покриват повърхността на почвата със слама или непергорил оборски тор, с което се запазва влагата и се подтиква растежът на плевелите. Веднага след засаждането стъблата трябва да се увият със стъклогледови или царевични стъбла или други материали, за да се предпазят от гризачи.

Спазвайки тези условия, кооперативните стопанства в окръга ще създадат високодобивни и дълголетни овощни градини, отговарящи на изискванията на социалистическото стопанство.

Ев. КОЛЕВ

гл. агроном към Окр. управление на „Сортови семена“ — Търново

ЕДИН КОЛЕКТИВ КРАЧИ УВЕРЕНО

Пред колектива на Държавно автомобилно предприятие — клон Елена стои винаги главната задача „Петиетката“ — в съкратени срокове! Това подвизава и резултатите от работата

през изтеклото деветмесечие. При план 431.610 тона топаре са извозени 471.829; в тон километри планът е преизпълнен с 498.000 тон — километра, а за пътниците е изпълнен 131 на сто.

Сервизни работници, шофьори и техници със заводно трудолюбие отговориха на ония топли грижи на Партията, положени за тях. През настоящата година те получили добре обзаведен стол, библиотека, баня, цветна градинка — парк и други.

Пред годишнината на Великия октомври колективът постигна нови успехи. Планият за м. октомври е преизпълнен.

Пътническата станция към клон в чест на Великия октомври изпълни годишния си план предсрочно — на 17 октомври. Изпълниха годишния си план към 20 октомври шофьорите на автобусите „Шкода“ Йордан Атанасов, Петко Момчилов и Иван Геновски.

За бригада първенец в предприемателното през третото тримесечие е удостоена комсомолската бригада на Сте-

ца, които се грижат за поддържане на колите. Механикът при клон Никола Костов (снимка 1) винаги и най-внимателно проверява на контролната площадка подготвените коли за път, като се стреми за отстраняване на всички появили се дефекти.

Майсторът на ресьори Петко Кожухаров (снимка 2) въпреки напредналата му възраст, е за пример в целия клон. Той не пести време и сили за подготовка на ресьорите. И заслужено е удостоен със званието „Най-добър в професията“, отличник е на Министерството на транспорта и съобщенията.

Усърден в своята работа е комсомолецът Йордан Веленчаров, който дава само качествена работа, предава своя опит на другарите си (снимка 3). С неговото участие работят Васил Стефанов и мнозина още.

Годишнината на Великия октомвриiska социалистическа революция колективът на ДАП — клон Елена посрещна достойно, с хубави успехи в изпълнението.

фан Чакалов, който изпълни плана си 160 на сто, икономиса 2.076 литра гориво, 5.776 лева от поддържане и текущ ремонт и други.

Голям дял за постигане на тези успехи от предприемателите имат и производствениците от сервизната работилница

то на големите задачи, поставени от Партията и Правителството.

К. Василев, дописник

в „БОРБА“

Стр. 3 бр. 136 от 12. XI. 1959 г.

Музейното дело в окръга

От най-стари времена старата българска столица е привличала със своята архитектура и природна красота погледите на българските и чуждестранните пътешественици. Интересът към славното минало и запазените паметници се засилил още повече през 19 в., който се обуславял от бързото нарастване на национал-революционното движение. Десетни възрожденски дейци старателно дигали в старите легенди и поруганите сгради силата и величието на българщината, за да се противопоставят на вековния поробител. Силният стремеж към опазване на миналото дал подтик на читалищните дейци в Търново за създаване на музей към читалището. Това не се осъществило поради отрицателната роля на турските власти. Въпросът за събиране на исторически паметници бил подет отново по време на Освобождението от руските граждански власти.

Тогава се поставил въпросът за създаване на археологическо дружество, което да се грижи за събирането и опазването на старините. Поради остри политически борби и слабата заинтересованост на българските буржоазни партии археологическо дружество не било създадено. Този въпрос отново бил подет от д-р В. Берон в 1884 година. Тогава било избрано и настоятелство, начело с д-р В. Берон. След двегодишно съществуване дружеството било възобновено през 1905 година, като развило ценна събирателска дейност.

През 1921 година към читалище „Надежда“ била от-

крита скромна музейна сбирка. През това време българската буржоазия не полагала почти никакви грижи за разширяване на музейната сбирка нито пък за опазване на богатото национално-културно наследство. Прогресивните учители М. Москов, Тодор Николов продължили делото на д-р В. Берон. Тук от 1922 година Тодор Николов в продължение на цели 35 години, най-напред като любител, а по-късно като директор на музея, събирал и пазел грижовно паметниците на културата. Благодарение на неговия упорит труд и всеотдайност към музейното дело, днес в Търново е уреден един от най-добрите музеи в страната.

С Деветосептемврийското народно въстание се извършила коренни промени в областта на културата. Търново беше правилно оценено, като град изключителен по своята архитектура, живописно разположение, град славно историческо минало и богато културно наследство. С Постановление на ЦК на БКП и Министерския съвет от 27 XII 1955 година, старинната част на града бе обявена за „исторически резерват от национално значение“. Баха регистрирани и обявени за паметници на културата много ценни исторически и архитектурни паметници. От общо регистрираните 6,140 в цялата страна само в Търновски окръг са 813.

Колко големи грижи полагала народната власт за опазване на паметниците на културата, създадени от незначителни български майстори, се

вижда от средствата, които се отпускат за задръжаването им: 1920 г. — 80 лв., 1930 г. — 2,000 лв.; 1937 г. — 0; 1959 г. — 850,000 лева.

Интересът към старините и музеите породил нуждата от специална сграда. В 1938 година се поставят основите на сградата на музей и библиотека, която бе довършена едва в годините на народната власт. Тази сграда е една от най-хубавите постройки през последните 50 години, която сполучливо допълва общия силует на града. В пет големи зали на музея е разгърната историята на Търновския край от периода на първобитнообщинния строй до днес. В две отделни помещения е подредена сбирка от глинени макети на архитектурни и исторически обекти в Търново и Арбанаси, изработени в продължение на повече от петдесет години от Леон Филипов.

От няколко стотици музейни предмети, заварени на 9 септември 1944 година, фондът на музея се увеличил на 20,397 предмета от важно историческо значение. Това, което днес постига музеят, се дължи на планомерно организираната и научно-събирателска и проучвателска дейност. През последните няколко години музеят провежда археологически проучвания и разкопки на праисторически, антични и средновековни обекти в Търново и околностите.

В резултат на археологическите разкопки музеят се богати с много нови материали, които са нов принос в изучаване на историята на

нашата страна и специално на старата българска столица. Завоюваните успехи в събирането и складирането на музейна дейност на музея дадох възможност да се разкрият филали към музеи. Разкритията в родната къща на П. Р. Славейков, печатница „Работница“ и в Констанция Левева къща в село Арбанаси.

От малката сбирка при читалището в Свищов, благодарение на голямата любов на дългогодишния деятел Ст. Стефанов, днес в къщата на Ал. Константинов е подредена експозицията на народния общ музей в Свищов. През 1958 година в старото училище „Христаки Лавровици“ е започнато подреждането на два нови раздела — „Развой на просветното дело през Възраждането в Свищов“ и „Николай Павлович“. Тук е подредена и картинна галерия с творби на художници от Свищов.

В годините на народната власт се създадоха и къщи музеи — „Ц. Церковски“ — с. Бяла черква и „Ил. Макариоски“ в Елена.

Занапред Търновският окръжен музей ще разшири още своята събирателска и експозиционна дейност. Търновският творец ще бъде превърнат в затвор музей, първи и единствен в нашата страна. Ще бъде подредена експозиция и в родната къща на първата жена социалистка в България — В. Благоева.

С културно-масовата си дейност Търновският музей и музеите в окръга не престават работят за комунистическото възпитание на трудещите се. С научно издирването си експозиционните музеи в окръга съдействуват за формирането на здрав научен мироглед, за въвеждане на трудещите се с правилни знания за миналото, спомагат за идейно-политическото им възпитание.

Водим от любов към историческата градТърново изтъкнатият скулптор Кръстьо Попов от София, член на Съюза на художниците в България, подари голяма част от своите скулптурни работи на Окръжния музей. Др. Попов е бил известно време учител в Търново.

На снимката: Кр. Попов работи над една от скулптурните си творби.

Повече грижи за художествената самодейност

В решенията на VII конгрес на БКП и IV конгрес на Отечествения фронт, наред с другото бе помислено и за подобряване на художествената самодейност. Читалищата преминаха към Отечествения фронт. Всичко това даде отражения. Почувства се раздвижване. В района на общинския народен съвет в с. Джуклионца и в четирите села има библиотеки с общо 6,025 тома художествена, селскостопанска, научна и друга литература. От нея в Джуклионца 3,837 тома, Горско село 1,538, Сливовица 670 и Чешма 80 тома.

През настоящата година са прочетени 11,118 тома книги.

От пръв поглед това е добре. Но като разделим прочетените книги на броя на населението, се падат по 2 книги на човек.

По липса на помещения вестниците и списанията се четат още по-малко. В района от четирите села само в Джуклионца има битов хор от 30 души, който работи постоянно. Той се представя добре на публични прегледи, различните чествувания, а на Окръжния преглед на художествената самодейност е награден с почетна грамота.

И в с. Горско село може да се организира представителен хор от певци и инструменталисти. Стига с тая работа да се заемат и лично да участвуват отговорни ръководители.

Малкар и в малък състав, но добре работи танцовата трупа в Горско село. Тя успешно се представя на прегледите.

Най-добра и задоволителна е работата на театралните състави. Миналата година в Джуклионца с особено голям интерес бяха представени пиесите „Цигани“, „На кръстопът“ и „Камък в блатото“. В Сливовица са представени „Борба“, „Ех, младост, младост!“ и „Бащи и снове“.

Скоро ще се открие и новият театрален сезон. В Сливовица се подготвя „Нониката любов“, в Горско село „Камък в блатото“, а в Джуклионца драмата на И. Йовков „Боряна“.

Това безспорно е хубаво. Но и тук не всичко е гладко, особено в Джуклионца. Липсват помещения за репетиции. Салонът 6 пъти в седмицата е зает от киното, а свободната вечер се ползва за събрания и други прояви. Репетициите на сцената стават след киното и отиват до късно през нощта. Не може да се каже, че отношението на отговорните хора към самодейците е добро.

Миналата година в Джуклионца имаше естрадно-сатиричен състав, който премина в микрофонен състав „Дончо и Бончо“. Тая форма се оказа добра. От една страна разнообразява живота на кооператорите, а от друга — помага за оправяне на редица недостатъци.

Особено наложително е културно-масовата работа да достигне по-високо равнище.

Стоян Жекос КИРОВ, дописник

Творчески успех

За „Жените от Нискавуори“ има какво да се говори. Тая пиеса ни запознава с автор, за когото нищо не знаем, с народ, за който малко сме чули. Разкрити е действителност, съвсем далечна и чужда на нашия днешен живот.

Тогава? Откъде идва вълнението у зрителя? Отговорът на този въпрос би определил и оценката на спектакъла.

Режисурата на Носиф Венков правилно е насочена към търсенето на онова зърно в драматичното произведение, от което идва съвременното и звучене. Представленията рефлексивно откриват ония проблеми, които пораждат мисли у зрителя, въдвигат и искат определено отношение.

Пътят за достигане на личното щастие води през борбата. А щастие в семейство, изградено върху основата на парите, на богатството — няма. Човек, за да бъде щастлив, трябва да бъде свободен. Но свободата не е „право да изхвърлиш всеки, който неканен прекрачи прага на господарския дом“, както мисли владетелят на Нискавуори, а сила, която руши нравствените и социалните закони, на които се крепи една паразитна класа — тая на господарите, и създава нови, които ще направят възможно щастieto на човека.

И може би заради това личната съдба на героите от пиесата ни въдвигва. Затова с такъв интерес следим как авторът ще разреши този основен проблем.

Това, струва ни се, е едно от основните достойнства на постановъчната работа. Режисьорът не се е стремил да създаде от Аарне герой — революционер, той не може да бъде такъв, не е и Илона тая, която разклаща устоите на „Каменното гняздо“. Течението е дълбоко, неумолимо, но силно. Режисурата насочва вниманието ни към ония елементи, които ни довеждат до обобщаващата мисъл.

В спектакъла е постигната атмосфера, която ни завладява още от първата картина и властва до спускането на завесата. Камерният характер на драмата е помогнал за изграждането на образи с голяма пълнота. Особен успех в това отношение е втора картина. Привидно спокойният, лек и католически обикновен диалог между Илона и Нискавуори е наситен с голямо вътрешно напрежение. На втори план се води голямата борба между

двата свята — тоя на нискавуорци, крепен от властта на парите, и тоя на Илона — новият човек, който дири щастieto извън етичните норми на господарите. Б. „Жените от Нискавуори“ режисьорското интерпретиране е насочено по явна линия и довежда до зрителския възрос, които са въдвигали автора на произведението.

На второ място безспорният успех на представлението идва от актьорското изпълнение. Личи, че колективът е работил грижливо, задълбочено и с голяма любов. Прекрасен е образът на земевладетелката Нискавуори с изпълнение на актрисата Елена Стефанова. В тая роля тя е завоювала истински творчески успех, който е успех за пиесата и за театъра въобще. Сложният образ, който се развива на два плана — издържан отначало докрай в стил, който така добре импонира на наторелата на Стефанова. Трудно може да бъде забравена Нискавуори във втора картина. Спокойствие, мъдрост, нравствена сила тлях от най-малкия жест на изпълнителката. Не може да се забрави и в четвъртата и в пета картина. Елена Стефанова извайва образ на истинска Нискавуори — символ на „Каменното гняздо“, студено и силно, готово да се бори и когато умира.

Аарне в изпълнението на Св. Станислав може да предизвика противоречив изказвания. Възможно е тълкуването му и тъй и иначе. обаче така както се изгражда от Станислав той се приема. До нас стига неспокойствието на тая натура, която се задъшва в еснафското благополучие, в

това сиво ежедневие, в което няма капчица истинска радост. Той е селянин преди всичко, пълен с енергия и жажда за живот така че тук Станислав е успял.

За Илона — Станка Пенчева могат да се кажат хубави неща. Във втора картина тя е постигнала много — тя е ревностен партньор на Елена Стефанова. Може би в тая картина режисьорът е трябвало да я насочи към по-твърдо провеждане на „защитата“, за да бъде по-убедителна победата, която Илона безсъмнено спечелва над старата Нискавуори.

Тия три основни образа са изградени правилно и определят до голяма степен физиономията на представлението. Но особено радостно е това, че някои от „малките“ роли са направени хубаво и зрителят от сърце аплодира изпълнителите им. Не може да не се отбележи добрата игра на Н. Конов, М. Боева, Т. Тодорова, К. Ницев, Ели Сотирова.

Принос за успеха има и декоративното оформление. Декорът на Г. Каракашев помага много за създаване на атмосферата на спектакъла, за изграждане на разнообразен и наситен мизансцен. Не може да се съгласим само с оформянето на трета картина, където голямото пространство на учителската стая не е в хармония с личната топлина, особено в началото на действието. Стремелът за създаване на техническо удобство при промяна на картините е внесъл елемент на еднообразие, който драмни неприятели.

С постановката на „Жените от Нискавуори“ Търновският театър безсъмнено извоюва творчески успех, който радва най-много нас — зрителите.

Т. ДРАГАНОВА
ст. уредник при Окръжния народен музей

Нови постановки на Свищовския самодееен театър

Богат е репертоарният план за настоящия сезон на Свищовския театрален колектив „Станиславски“. Самодейците от този колектив ще зарадват любителите на театралното изкуство в града с няколко нови, интересни пиеси. Те ще открият сезона с българската комедия „Тайни“ от Петър Славински и Боян Давидовски — пиеса с актуална тематика. Тя е колективна постановка на режисьорите — самодейци Александър Мечев, Стефан Русев и Васил Радков. Успешно с нея, в чест на 42-годишнината на Великата октомврийска социалистическа революция, колективът започна да подготвя и съветската революционна пиеса „Волжската рибарка“. Новата година самодейците ще посрещнат с новата българска пиеса „Светът е малък“ от Иван Радоев, също със съвременна тематика, която ще бъде и следващата постановка на театъра.

След изнесените с много голям успех оперети „Взайма любов“ и „Волният вятър“, оперетният колектив при театъра започна подготовката на нова оперета — „Веселата вдовица“, поставена на младия самодееен Валентин Максимов и старши лейтенант Никола Бра-

танов — диригент на градския представителен хор. Не след дълго на свищовската сцена ще оживее хубавата музика на Франц Лехар, една достойна увертюра в чест на 104-та годишнина на Свищовското читалище и един прекрасен подарък на свищовските трудещи се.

Но не стихва до тук дейността на самодейците от колектив „Станиславски“. В техните планове за тази година има и много новост. Те са решили да изградят постоянен естрадно-сатиричен състав към театъра, който ще изнася подходящи спектакли пред трудещите се от града и околните села, с тършелови програми по местния радиовъзел и пр. Друга новост в дейността на театъра е създаването на „Вечерен университет“, в който самодейците от града ще могат да изучават историята на театралното дело, особеностите на ризните жанрове на театралното изкуство и музика и пр. Този университет ще стане ковачница на кадри за различните форми на художествената самодейност в града, който от година на година процъфтява все повече и повече.

Николай МИЛЧЕВ

ЛИТЕРАТУРЕН КОНКУРС

Централният комитет на Профсъюза на работниците от леката и хранителната промишленост и Централният дом за народно творчество при Министерството на просветата и културата обявяват конкурс за написване на естрадни произведения — едноактни пиеси, сценки, диалози, фарсове, интермедии, естрадни куплети, репризи, монолози, скетче. Тема — изпълнение на петилетката в съвременни срокове, из живота на

работниците от леката и хранителната промишленост. Първите награди са за пиеса — 8,000 лева, за сценка, фарс, естрадни куплети — 4,000 лева; за интермедия, диалог, реприза, монолог и скетч — 2,000 лева. Ще се дадат и втори и трети награди, а ще се направят и откупки. Срок за представяне на материалите: за малките форми — 30. XII. т. г. и за едноактните пиеси — 30. I. 1960 година.

В Унгарската народна република

Оркестърът на Шандор Лакатош

Тридесет и четири годишният „крал на циганските музиканти“ Шандор Лакатош свири на цигулка от деветгодишна възраст. Професията на циганите-музиканти в Унгария се предава обикновено по наследство от поколение на поколение.

народна музика при Унгарското радио, а и днес много често оркестърът на Лакатош свири пред радиото и телевизията.

За най-добро изпълнение на унгарски народни песни Шандор Лакатош беше удостоен с премията на Лист.

Още прадедът на Лакатош е бил музикант.

На 14-годишна възраст Лакатош попада в знаменития народен оркестър на своя баща, а на 18 години вече организира свой самостоятелен народен оркестър, който свири оттогава в най-големите ресторанти на Будапеща. Художественият колектив на Лакатош в продължение на 5 години беше постоянен оркестър за

Със своя народен оркестър, състоящ се от 6 души, през последните години Лакатош направи турне в много страни. През 1954 г. оркестърът гостува в Чехословакия, през 1955 г. в Съветския съюз, през 1956 година в Полша, а през 1957 г. в продължение на 5 месеца в Швеция, в хотел Щранд в Стокхолм.

На снимката: Шандор Лакатош със своя оркестър.

Гл. редактор: Хр. Ст. Консулов

обща ТПК „Бъдеще“ — с. Виноград, Търновско

СЪОБЩАВА

че длъжността счетоводител е вакантна.

Желаещите да заемат длъжността да подадат заявление до управителния съвет на кооперацията.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА: Вестник „Борба“ — Търново ул. „Васил Левски“ № 11 ТЕЛЕФОНИ: Гл. редактор — 24-58; зам. гл. редактор — 25-26, отдел по идеологически и организационни въпроси — 31-41; отдел по въпросите на народното съзнание — 25-27; информационен отдел и илюстрация 24-59; счетоводство — 32-59.